

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 20 januari 1921 kl. 11 f. m.

Memorial, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

Bankoutskottet, som den 17 innevarande januari fått emottaga den av fullmäktige i riksgäldskontoret enligt § 54 av det för detta verk senast utfärdade reglemente till riksdagen avgivna berättelsen angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning för den tid, som förflutit sedan fullmäktiges berättelse till 1920 års riksdag avgavs, får, i enlighet med gällande instruktion, härmed till riksdagen avlämna samma berättelse.

Stockholm den 20 januari 1921.

På bankoutskottets vägnar:

EMIL KRISTENSSON.

Fullmäktiges i riksgäldskontoret berättelse till 1921 års riksdag.

Enligt 54 § av det vid 1920 års lagtima riksdag för riksgäldskontoret utfärdade reglementet åligger det fullmäktige i detta verk att till innevarande års riksdag avgiva berättelse för den tid, som förflutit sedan fullmäktiges berättelse till 1920 års riksdag avgavs; och gå fullmäktige nu att fullgöra nämnda åliggande.

Beträffande riksgäldskontorets skulder och tillgångar vid 1920 års början och slut samt dess kapitalinkomster och kapitalutgifter under samma år få fullmäktige meddela nedanstående på riksgäldskontorets räkenskaper grundade uppgifter:

Tab. I. Riksgäldskontorets kapitalkonto år 1920.

		Kronor	
<i>Debet.</i>			
<i>Ingående balans:</i>			
Skulder		2,450,556,042	16
<i>Kapitalutgifter:</i>			
Utgifter å riksstatstitlar	252,542,702: 18		
Kapitalrabatter	98,355: 75		
Disponerad upplåning	147,190,393: 69		
Medelsförändelser till kungl. arméförvaltningen	1,364,519: —		
Statsverkets giroräkning, insättningar	16,152,919: 07	417,348,889	69
<i>Utgående balans:</i>			
Tillgångar		716,429,607	33
Summa		3,584,334,539	18
<i>Kredit.</i>			
<i>Ingående balans:</i>			
Tillgångar		679,378,724	43
<i>Kapitalinkomster:</i>			
Inkomster å riksstatstitlar	210,066,358: 08		
Länemedel utom riksstaten	206,957: 75		
1920 års avbetalning å statsskulden	38,382,699: 96		
Statsverkets giroräkning, uttag	99,390,318: 80	348,046,334	04
<i>Utgående balans:</i>			
Skulder		2,556,909,480	71
Summa		3,584,334,539	18
<i>Skulder utöver tillgångar utgjorde den 31 december 1920</i>			
<i>kr. 1,840,479,873: 38.</i>			

Tab. II. Riksgäldskontorets skulder vid 1920 års början och slut.

Den 1 januari				Den 31 december
Kronor				Kronor
I. Skulder, löpande med ränta.				
<i>Fonderad statsskuld:</i>				
1,271,116,263	49	Av riksgäldskontoret upptagna obligationslån	1,270,440,926: 67	
8,016,652	26	Av riksgäldskontoret övertagna lån	7,751,645: 50	
		Övrig fonderad statsskuld:		
140,889	—	Göta kanals reparationsfond	140,889: —	
2,250,000	—	Köpeskillingen för fastigheten nr 1 i kvarteret Lejonet i Stockholm	2,250,000: —	
			2,390,889: —	1,280,583,461 17
		=	1,281,523,806: 15.	
<i>Tillfällig upplåning:</i>				
200,382,447	28	Bankkrediten å 550 miljoner kronor	122,199,614: 87	
		Riksgäldskontorets växlar:		
165,000	—	per 20/12 1919	— —	
61,845,000	—	» 20/3 1920	— —	
—	—	» 20/9 1920	10,000: —	
—	—	» 20/12 1920	85,000: —	
—	—	» 20/3 1921	54,280,000: —	
16,531,308	38	Lån hos statens krigsförsäkringskommission	24,031,912: 04	
4,000,000	—	Lån hos pensionsstyrelsen	4,000,000: —	
—	—	Lån hos folkhushållningskommissionen	2,300,000: —	
—	—	Lån hos statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl.	9,034,476: 39	
2,550,000	—	Diverse lån	— —	215,941,008 30
		=	285,473,755: 56.	
<i>Fonder:</i>				
23,731,082	34	Fonden för statsskuldens amortering	25,036,291: 87	
32,071	18	Pensionsfonden	38,258: 33	25,074,550 20
		=	23,763,153: 47.	
II. Skulder, icke löpande med ränta.				
<i>Icke lyftade belopp å anslag, som anvisats till utgående från riksgäldskontoret:</i>				
<i>a) Anslag före år 1917:</i>				
1,366	67	Inköp av vattenfall för elektrisk drift å statens järnvägar, anslag för år 1907	1,366: 67	
165,949	17	Inköp av fastigheter för statens anläggningar vid Trollhättan, anslag för åren 1908 och 1910	8,991: 42	
50,000	—	Göteborg—Skee, anslag för år 1911	— —	10,358: 09
		=	217,315: 84.	

Den 1 januari Kronor			Den 31 december Kronor
	b) <i>Riksstaten för år 1917 (utgiftsrester):</i>		
300,000 —	Dubbelspår Göteborg—Alingsås, 300,000: —		
900,000 —	Lånefonden för bekämpande av arbetslösheten bland stenarbe- terna 900,000: —	1,200,000: —	
	= 1,200,000: —.		
	c) <i>Tilläggsstaten för år 1918 (utgiftsrester):</i>		
2,970,000 —	Lån till hushållnings-fällskapen för anskaffande och tillhandahållande av förädlade utsäden, förslagsanslag, högst 2,970,000: —		
	= 2,970,000: —.		
	d) <i>Tilläggsstaten för år 1920 (utgiftsrester):</i>		
—	Statens spannmålslagerhus och fryshus, för- slagsanslag, högst 100,000: —		
	e) <i>Järnväglånefonderna:</i>		
	<i>Allmänna järnväglånefonden:</i>		
8,900 —	Anslagen för åren 1907—1911, återstoden 8,900: —		
611,000 —	Anslagen för åren 1912—1916, återstoden 611,000: —		
2,936,500 —	Anslagen för åren 1917—1919, återstoden 1,916,500: —	2,536,400: —	
	<i>Bibenefonden:</i>		
3,000,000 —	Anslagen för åren 1912—1915, återstoden 3,000,000: —		
4,817,500 —	Anslagen för åren 1917—1919, återstoden 4,817,500: —	7,817,500: —	
= 15,761,215 ⁸⁴	= 11,373,900: —.		14,634,258 ⁰⁹
	<i>Diverse skulder utan ränta:</i>		
26,936,232 ⁶⁸	Fonden för annuitetslikvider 9,242,325: 01		
6,323,904 ⁹⁶	Fonden för amortering av tillfälliga lånemedel 4,033,766: 86		
88,466 ²⁷	1918 års premieobligationslån: depositionsavgifter och postporton 53,208: 82		
5,624,880 —	Oreglerade kursdifferenser för 1919 års 6 % statslån 7,285,580: —		
230,000,000 —	Av statskontoret till riksgäldskontorets fört valtning överlämnade kassabehållningar ... 425,000,000: —		
53,424 ⁷⁶	Byggnadsfonden för riksdags- och riksbanks- hus tillhöriga medel 60,424: 76		
2,357 ⁵⁰	Återlevererade postanvisningsmedel 902: 50		
4,845 —	Orätt insatta medel — —		
	= 269,034,111: 14.		445,676,207 ⁹⁵
575,000,000 —	Kristidskommissionernas rörelsekapitals fonder 575,000,000 —		
2,450,556,042 ¹⁶	Summa skulder kr.	2,556,909,480 ⁷¹	

Tab. III. Inom linjen förda skulder vid 1920 års början och slut.

Den 1 januari		Den 31 december
Kronor		Kronor
150,000	Konung Karl XIII:s hemgiftskapital	150,000
100,777 ¹⁶	Lappmarks ecklesiastikfond	100,777 ¹⁶
30,000,000	Av riksgäldskontoret utfärdade, till Sveriges allmänna hypoteks- bank såsom grundfond avlämnade 3 ¹ / ₂ % obligationer	30,000,000
50,000,000	Av riksgäldskontoret till konungariket Sveriges stadshypoteks- kassa utfärdad förbindelse att såsom grundfond tillhandahålla 3 ¹ / ₂ % obligationer å	50,000,000
400,000	Obligationer, som skolat utfärdas av riksgäldskontoret som säkerhet för av vissa centralkassor för jordbrukskredit in- gångna förbindelser	400,000
10,000,000	Svenska kronkreditaktiebolagets garantifond	10,000,000
220,000,000	Skattkammarväxlar, avlämnade som säkerhet för bankkrediten å 550,000,000 kr.	—
310,650,777 ¹⁶	Summa kr.	90,650,777 ¹⁶

Tab. IV. Riksgäldskontorets tillgångar vid 1920 års början och slut.

Den 1 januari		Den 31 december
Kronor		Kronor
	<i>Diverse medel:</i>	
5,466,681 ⁵⁵	Uppköpta svenska statsobligationer	5,491,761: 96
	<i>Förräntade medel:</i>	
26,501,663 ⁷⁵	I främmande staters värdehandlingar m. m.	
	placerade medel	10,755,155: 05
240,041,248 ⁹⁷	Hos svenska privatbanker förräntade	391,550,329: 76
	= 272,009,594: 27.	
	<i>Förskott:</i>	
12,186,908 ⁷⁵	Hos banker och bankirhus för inlösen av obliga- tioner och räntekuponger m. m.	7,710,474: 49
50,000	Till riksgäldskontorets kassor	60,000: —
	= 7,770,474: 49	
	<i>För uppförande av nya byggnader för:</i>	
990,000	Naturhistoriska riksmuseum	990,000: —
569,360	Allmänna barnbördshuset i Stockholm	569,360: —
	= 13,796,268: 75.	
	<i>Inkomstrester*):</i>	
	Å följande staters lånemedelstitlar:	
1,200,000	1917 års riksstat	1,200,000: —
1,470,000	1918 års riksstat	685,000: —
6,117,094 ³⁰	1918 års tilläggsstat	5,151,941: 86

*) Motsvaras av utgiftsrester och reservationer å anslag, anvisade av lånemedel.

Den 1 januari				Den 31 december
Kronor				Kronor
22,475,099 —	1919 års riksstat	6,037,259: 50		
7,742,500 —	1919 års tilläggsstat	976,000: —		
— —	1920 års riksstat	24,716,575: —		
— —	1920 års tilläggsstat	39,696,500: —		78,463,276 36
	= 39,004,693: 30.			
	<i>Diverse:</i>			
13,941,221 52	Av utländska banker inlösta, ej insända obligationer och räntekuponger m. m.	— —		
23,375,100 —	Fordran hos Svenska kronkreditaktiebolaget	21,375,000: —		
— —	Fordran hos Allmänna industriaktiebolaget			
— —	H. T. Cedergren	3,450,000: —		
26,114,563 76	Fordran hos bankfirman Hagström & Co	5,950: —		
— —	Fordran hos The National City Bank of New-York å 1919 års 6 % lån ...	17,019,734: 72		
	Kursförluster å utländska värdepapper och övriga utländska behållningar	19,854,027: 53		61,704,712 25
	= 63,430,885: 28.			
	<i>Fordran hos kristidskommissionerna:</i>			
165,735,162 89	Bränslekommissionen	116,512,127: 40		
21,639,467 57	Folkhushållning-kommissionen	— —		
7,109,907 32	Industrikommissionen	5,541,609: 22		122,053,736 62
	= 194,484,537: 78.			
96,652,745 05	<i>Behållning å riksgäldskontorets giroräkning i riksbanken...</i>			37,080,800 84
679,378,724 48	Summa tillgångar kr.			716,429,607 38

Tab. V. Inom linjen förda tillgångar vid 1920 års början och slut.

Den 1 januari			Den 31 december
Kronor			Kronor
	<i>Grundfonder och garantiförbindelser.</i>		
30,000,000 —	Sveriges allmänna hypoteksbanks grundfond	30,000,000 —	
50,000,000 —	Konungariket Sveriges stadshypotekskassas grundfond	50,000,000 —	
100,000 —	Kristianstads läns centralkassas för jordbrukskredit grundfond	100,000 —	
100,000 —	Mälareprovinsernas dito dito	100,000 —	
100,000 —	Malmöhus läns dito dito	100,000 —	
100,000 —	Skaraborgs läns dito dito	100,000 —	
10,000,000 —	Svenska kronkreditaktiebolagets garantifond	10,000,000 —	
220,000,000 —	Skattkamarväxlar, avlämnade såsom säkerhet för bankkredit å 550 miljoner kr.	— —	
310,400,000 —			90,400,000 —

Den 1 januari Kronor		Den 31 december Kronor
	Fordringar:	
	Statsverkets fordran för lån, utgivna från:	
	Allmänna järnvägslånefonden:	
55,675,200 75	Kapital	55,952,687: 19
6,664,971 90	Ränta	7,463,414: 26
5,526,697 98	Anståndsrenta	5,669,389: 32
	= 67,866,870: 63.	69,085,490: 77
	Bibanefonden:	
3,182,500 —	Kapital	3,182,500: —
215,504 85	Anståndsrenta	321,582: 18
	= 3,398,004: 85.	3,504,088: 18
	Allmänna byggnadslånefonden:	
976,411 82	Kapital	948,531: 87
166,434 03	Ränta	185,488: 50
= 72,407,720 83	= 1,142,845: 35.	1,134,019: 87
	Fordringar för utbetalningar å anslag, anvisade att utgå av tillfälliga lånemodell:	
60,298,170 96	Hos järnvägsstyrelsen för tillfälliga försträckningar	35,298,170 96
183,000 —	> vattenfallsstyrelsen	2,018,000 —
42,709,755 48	> arméförvaltningen	38,996,193 41
	> statsverket i övrigt, motsvarande anslag, avseende:	
397,000 —	Skogshögskolan	397,000: —
277,857 84	Veterinärhögskolan	277,857: 84
1,157,000 —	Hov- och slottstaterna	1,157,000: —
153,000 —	Svenska diakonissällskapet	194,000: —
225,000 —	Svenska linberedningssällskapet	— —
5,056,178 —	Inköp av fastigheter i kvarteren Mercurius och Rosenbad i Stockholm	5,056,178: —
3,300,000 —	Dräneringsfonden	7,600,000: —
= 186,166,683 11	= 10,568,035: 84.	14,682,035 84
496,566,683 11	Summa kr.	164,717,999 03
		255,117,999 03

Riksgäldskontorets skulder.

A. Den fonderade statsskulden.

Den fonderade statsskulden uppgick vid 1920 års början till kr. 1,281,523,806: 15
och vid samma års slut till » 1,280,583,461: 17
samt har sålunda minskats med kr. 940,344: 98.

Under år 1920 har riksgäldskontoret försålt obligationer:
 av 1918 års 5 procent statslån å nom. kr. 223.800:—
 och av 1918 års premieobligationslån å » 4,569,650:—
 Summa kr. 4,793,450:—.

Däremot har under år 1920 å den fonderade statsskulden amor-
 terats ett belopp av 5,733,794 kr. 98 öre, fördelat på följande sätt:
 1880 års lån (amorteringstid 1881—1930) kr. 3,693.525:—
 1886 » » (» 1887—1961) » 566,222: 22
 1890 » » (» 1891—1940) » 736,000:—
 1899 » » (» 1903—1953) » 473,040:—
 Övertagna lån » 265,007: 76
 Summa kr. 5,733,794: 98.

Skillnaden mellan det försålda obligationsbeloppet (kr. 4,793,450:—)
 och det amorterade beloppet (kr. 5,733,794: 98) utgör den summa, var-
 med ifrågavarande skuld under år 1920 minskats.

Till upplysning om de av riksgäldskontoret upptagna fonderade
 statslånen få fullmäktige vidare meddela följande uppgifter:

Tab. VI. De av riksgäldskontoret upptagna obligationslånen vid 1920 års slut.

Lån	Räntefot	Effektiv ränta	Försålt belopp	Amortering under år 1920	Under år 1920 förfallen ränta	Återstående kapitalskuld vid 1920 års slut
	%	%	Nom. Kr.	Kr.	Kr.	Nom. Kr.
1887—1909	3.6	3.709	85,656,360 —	—	3,012,816 ⁹⁶	83,689,360 —
1880	3.5	3.568	118,746,375 —	3,693,525 —	1,654,794 ⁴⁹	45,433,080 —
1886	3.5	3.862	64,546,222 ²²	566,222 ²²	1,844,033 ³³	52,403,555 ⁵⁶
1888	3	3.794	26,666,666 ⁶⁷	—	725,493 ³³	24,183,111 ¹¹
1890	3.5	3.638	35,555,555 ⁵⁶	736,000 —	766,920 —	21,544,000 —
1894	3	3.662	18,000,000 —	—	506,358 —	16,878,600 —
1899	3.5	3.768	36,000,000 —	473,040 —	1,050,537 ⁶⁰	29,542,320 —
1900	3.5	3.821	36,320,000 —	—	1,271,200 —	36,320,000 —
1904—1906	3.5	3.648	79,200,000 —	—	2,766,960 —	79,056,000 —
1907	3.5	3.770	46,800,000 —	—	1,638,000 —	46,800,000 —
1908	3.5	3.870	54,480,000 —	—	1,906,800 —	54,480,000 —
1911	4 o. 3.5	4.005	72,000,000 —	—	2,880,000 —	72,000,000 —
1913	4.5	4.805	72,000,000 —	—	3,240,000 —	72,000,000 —
1914	5	5.038	163,100,000 —	—	8,155,000 —	163,100,000 —
1916	5	5.104	118,430,000 —	—	5,921,500 —	118,430,000 —
1917	5	5.036	68,600,000 —	—	3,430,000 —	68,600,000 —
1918	5	5.853	92,730,900 —	—	*) 4,630,041 ²⁵	92,730,900 —
1918	premielån	5.437	100,000,000 —	—	*) 2,907,726 —	100,000,000 —
1919	6	6.363	93,250,000 —	—	5,595,000 —	93,250,000 —
Summa			1,382,082,079 ⁴⁵	5,468,781 ²²	53,904,180 ⁹⁶	1,270,440,926 ⁶⁷

*) Efter avdrag av vid försäljningen under år 1920 inbetald, upplupen ränta.

B. Skuld på grund av tillfällig upplåning.

Under det gångna räkenskapsåret har statskontoret till riksgäldskontoret överlämnat betydande summor av överskottsmedel till förvaltning. Härigenom ävensom genom de återbetalningar, som verkställes av statens kristidskommissioner å de till deras förfogande ställda medel, har riksgäldskontoret erhållit tillfälle att i avsevärd mån nedbringa den tillfälliga (svävande) statsskulden. Densamma har nämligen under år 1920 minskats från 285,473,755 kr. 56 öre till 215,941,003 kr. 30 öre eller sålunda med något över 69,000,000 kr.

På 550-miljonerskrediten för kristidskommissionernas finansiering har under året återbetalats omkring 78,000,000 kr.; beloppet av utelöpande skattkammarväxlar har nedgått med cirka 7,600,000 kr., och vidare hava vissa mindre lån å tillsammans 2,550,000 kr., upptagna hos Allmänna hypoteksbauken m. fl., under året till fullo guldits.

Å andra sidan har riksgäldskontorets skuld till statens krigsförsäkringskommission under år 1920 ökats med cirka 7,500,000 kr.; densamma uppgick vid årets slut till ej mindre än 24,031,912 kr. 4 öre. Skulden till pensionsförsäkringsfonden har däremot ej förändrats, utan utgjorde vid årets början liksom vid dess slut 4,000,000 kr. Av folkhushållningskommissionen har riksgäldskontoret under räkenskapsåret mottagit diverse tillfälliga lån, av vilka den 31 nästlidne december inestod ett belopp av 2,300,000 kr. Slutligen har statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl., jämlikt 4 § i anstaltens reglemente av den 31 december 1919 till riksgäldskontoret såsom lån överlämnat ett belopp av 9,000,000 kr.

Räntefoten å riksgäldskontorets tillfälliga lån har under år 1920 växlat mellan 5 och 6 procent.

C. Räntebärande fonder.

<i>Fonden för statsskuldens amortering</i> , som vid 1920 års början hade en behållning av	kr. 23,731,082: 34
har under samma år ökats med tillgodoförd ränta	
(å 5 1/2 procent)	» 1,305,209: 53
och uppgår sålunda till	kr. 25,036,291: 87.

Riksgäldskontorets pensionsfond, som vid 1920 års början uppgick till kr. 32,071: 13

har under året ökat med:

tjänstinnehavares pensionsavgifter..... » 4,295: 48

tillgodoförd ränta (å 5 $\frac{1}{2}$ procent) » 1,891: 72

Vid 1920 års slut hade fonden alltså en behållning av... kr. 38,258: 33.

D. Skulder utan ränta.

Dessa skulder utgjorde vid 1920 års början kr. 859,795,326: 98
och vid samma års slut » 1,035,310,466: 04
samt hava alltså ökat med kr. 175,515,139: 06.

Bland de icke räntebärande skulderna förekomma i balanskontot först »*Icke lyftade belopp å anslag, som anvisats till utgående från riksgäldskontoret*». Dessa uppgingo vid årets början till 15,761,215 kr. 84 öre och vid årets slut till 14,634,258 kr. 9 öre. Minskningen motsvarar de utbetalningar å ifrågavarande anslag, som av riksgäldskontoret verkställes under räkenskapsåret 1920.

Utöver dessa olyftade anslagsbelopp inestodo i riksgäldskontoret jämväl återstoderna å reservationsanslagen till utgifter för kapitalökning, anvisade att utgå av lånemedel, vilka återstoder utgöra 74,193,276 kr. 36 öre. Av bokföringstekniska skäl redovisas dessa reservationer endast i rikshuvudboken.

Fonden för annuitetslikrider, som vid 1920 års början utgjorde 26,936,232 kr. 63 öre, uppgick vid senaste årsskiftet till 9,242,325 kr. 1 öre. Den betydande minskningen härrör därav, att, sedan riksgäldskontoret från de bankhus, vilka i utlandet tjänstgöra såsom inlösningsställen för de svenska statslånen, under senaste tiden fått emottaga stora mängder inlösta obligationer och kuponger, dessa obligationers och kupongers belopp efter verkställd uppräknig och granskning krediterats ovannämnda bankhus och i sammanhang därmed sagda fonds behållning minskats med motsvarande belopp.

Å *fonden för amortering av tillfälliga lånemedel* insättas influtna återbetalningar å av riksgäldskontoret utbetalda tillfälliga lånemedel, i den mån de anvisats för utgifter till kapitalökning, samt kvarstå därstädes i avvaktan på beloppens uppförande å riksstat. Vid 1920 års början inestod sålunda å fonden en summa av 6,323,904 kr. 98 öre, utgörande återlevereringar från kungl. arméförvaltningen. Detta be-

lopp har enligt beslut av samma års riksdag använts för återbetalning av tillfälliga lånemedel. Vid utgången av nämnda år inestodo å fonden likaledes från kungl. arméförvaltningen återlevererade medel, uppgående till 4,033,766 kr. 86 öre. Fullmäktige hava gjort framställning om beloppets anvisande till avbetalning å den tillfälliga upplaningen genom dess uppförande å tilläggsstaten för år 1921.

Vid indragning av valutan för 1919 års amerikanska 6 procents lån har till följd av den höga dollarkursen uppkommit en avsevärd kursvinst, som bokförts i räkenskaperna såsom en särskild fond, benämnd »*Oreglerade kursdifferenser för 1919 års 6 procents statslån.*» Denna fond hade vid 1920 års början en behållning av 5,624,880 kr., som vid årets slut ökats till 7,285,580 kr.

Riksgäldskontorets skuld till statskontoret för *kassabehållningar, överlämnade till förvaltning*, uppgick vid 1920 års början till 230,000,000 kr. och hade vid årets slut ökats med 195,000,000 kr. samt utgjorde sålunda vid sistnämnda tidpunkt 425,000,000 kr. För riksgäldskontorets ifrågakvarande mellanhavande med statskontoret redogöres närmare å sid. 20 i denna berättelse.

Någon förändring beträffande de bland skulderna bokförda *kris-tidskommissionernas rörelsekapitals fonder* har under år 1920 icke ägt rum. De äro i såväl ingående som utgående balanskontot upptagna med samma belopp eller 575,000,000 kr.

I fråga om riksgäldskontorets övriga skulder utan ränta få fullmäktige hänvisa till ovanstående räkenskapsutdrag.

Räntor å statsskulden.

Räntorna å statsskulden hava under år 1920 uppgått till följande belopp:

å de av riksgäldskontoret upptagna obligationslånen (enligt specifikation i tabellen å sid. 9).....	kr. 53,904,180: 96
å de vid inköp av enskilda järnvägar övertagna lånen.....	» 348,106: 89
å den fonderade statsskulden i övrigt	» 404,544: 45
å tillfälliga lån m. m.	» 7,216,679: 71
Summa	kr. 61,873,512: 01

Av den redogörelse, som fullmäktige ovan lämnat, framgår att riksgäldskontorets samtliga skulder under år 1920 ökats med omkring 106.4 miljoner kr. Denna ökning faller uteslutande på den del av skulderna, som ej löper med ränta, under det att däremot den räntebärande skulden (den egentliga statsskulden) minskats med omkring 69.16 miljoner kr. För vinnaude av större överskådlighet meddela fullmäktige här nedan ett sammandrag över riksgäldskontorets samtliga skulder, angivande i avrundade tal de olika posternas ökning eller minskning.

	¹ / ₁ 1920 Miljoner kr.	³ / ₁₂ 1920 Miljoner kr.	Ökning (+) eller minsk- ning (-) Miljoner kr.
Fonderad statsskuld:			
Av riksgäldskontoret upptagna obligationslån	1,271.12	1,270.44	— 0.68
Övertagna lån	8.01	7.75	— 0.26
Övrig fonderad statsskuld	2.89	2.89	— —
Säger	1,281.52	1,280.58	— 0.94
Tillfälliga (svävande) skulder:			
Bankkrediten å 550 miljoner	200.88	122.20	— 78.18
Skattkammarväxlar	62.—	54.37	— 7.63
Lån hos krigsförsäkringskommissionen	16.58	24.03	+ 7.60
» från pensionsförsäkringsfonden	4.—	4.—	— —
» hos folkhushållningskommissionen	— —	2.80	+ 2.80
» » statens anstalt för pensionering av folkskol- lärare m. fl.,	— —	9.08	+ 9.08
Diverse tillfälliga lån	2.55	— —	— 2.55
Säger	285.46	215.93	— 69.53
Fonder	23.76	25.07	+ 1.81
Summa räntebärande skulder	1,590.74	1,521.58	— 69.16
Skulder utan ränta:			
Icke lyftade belopp å anslag	15.76	14.68	— 1.18
Fonden för annuitetslikvider	26.98	9.24	— 17.69
Oreglerade kursdiff. rens för 1919 års 6 procents statslån	5.62	7.28	+ 1.66
Av statskontoret till förvaltning överlämnade kassabe- hållningar	230.—	425.—	+ 195.—
Diverse skulder utan ränta	6.47	4.14	— 2.88
Summa räntefria skulder	284.78	460.29	+ 175.51
Summa skulder	1,875.52	1,981.87	+ 106.35

Riksgäldskontorets fordringar och övriga tillgångar.

Vid början av år 1920 utgjorde dessa fordringar och tillgångar (de inom linjen oberäknade)..... kr. 679,378,724: 43

Vid slutet av samma år belöpte de sig till ... » 716,429,607: 33
och hava sålunda ökats med..... kr. 37,050,882: 90

Då det utdrag av riksgäldskontorets räkenskaper, i vad angår tillgångarna, som finnes infört här ovan i denna berättelse, för varje särskild post utvisar förändringarna beträffande riksgäldskontorets fordringar och tillgångar, få fullmäktige i fråga om detaljerna härav hänvisa till samma räkenskapsutdrag.

Inkomstrester.

De i räkenskapsutdraget såsom tillgångar upptagna inkomstresterna å vissa riksstaters lånemedelstitlar motsvaras av dels utgiftsrester å förslagsanslag, anvisade till utgifter för kapitalökning, att utgå av lånemedel, sammanlagt kr. 4,270,000, dels i riksgäldskontoret innestående reservationer å för samma ändamål å resp. riksstater anvisade reservationsanslag, tillsammans kr. 74,193,276: 36. Utgiftsresterna äro i riksgäldskontorets räkenskaper bokförda såsom skulder under titel »Icke lyftade belopp å anslag, som anvisats till utgående från riksgäldskontoret». Av bokföringstekniska skäl kunna däremot reservationerna icke upptagas i riksgäldskontorets räkenskaper bland skulderna. De återfinnas emellertid i rikshuvudboken.

Nedskrivning av bokföringsvärdet å vissa riksgäldskontoret tillhöriga utländska statspapper m. m.

Enligt vad ovan intagna räkenskapsutdrag över riksgäldskontorets tillgångar utvisar, innehade riksgäldskontoret vid 1920 års början utländska statspapper och andra utländska tillgodohavanden till ett bokfört värde av 26,501,663 kr. 75 öre. Motsvarande belopp uppgick den 31 december samma år till 29,578,046 kr. 91 öre, varav 19,018,023 kr. 39 öre utgjorde tyska värdepapper och valutor av olika slag och 2,922,300 kr. franska Bons de la Défense Nationale. Sistnämnda värdepapper hava under året inköpts i avsikt att erhålla ränteavkastning av en del tillgodohavanden i francs, innestående hos vissa bankhus i Paris, och ursprungligen avsedda för inlösen av räntekuponer och utlottade obligationer av de svenska statslånen.

Fullmäktige hava numera — i överensstämmelse med riksbanksfullmäktiges enahanda åtgärd — beslutat nedskriva nyssnämnda tyska och franska tillgodohavanden till belopp, som närmare motsvara deras verkliga värde. Nedskrivningen, vilken ägt rum i samband med 1920 års bokslut, har skett på det sätt, att inköpspriset i Rmk. resp. francs för dessa värdepapper och valutor evalverats till kronor efter de à-vista kurser på nämnda två utländska myntslag, som den 31 december 1920 noterades av riksbanken (7 kr. för 100 Rmk. och 32 kr. för 100 francs.)

Vidare hava riksgäldskontorets hos vissa tyska banker innestående, för inlösen av obligationer och kuponger avsedda tillgodohavanden, uppgående till sammanlagt Rmk. 894,359: 95, vid uppgörandet av 1920 års bokslut nedskrivits efter enahanda grund.

De belopp, vartill sagda nedskrivningar uppgått, hava bokförts å ett särskilt konto, benämnt »Kursförluster å utländska värdepapper och övriga utländska behållningar».

Efter verkställandet av nu nämnda bokföringsåtgärder utgör värdet av riksgäldskontorets utländska värdepapper m. m. enligt 1920 års bokslut 10,755,155 kr. 5 öre. Tillika är ovanstående särskilda konto i utgående balansräkningen upptaget bland tillgångarna med ett belopp av 19,854,027 kr. 53 öre, vilket sålunda representerar den summa, varmed ifrågavarande utländska behållningar nedskrivits.

Inom linjen förda skulder och tillgångar.

Riksgäldskontorets inom linjen förda skulder, vilka vid 1920 års början utgjorde 310,650,777 kr. 16 öre, hava under året minskats med 220,000,000 kr., utgörande beloppet av de skattkammarväxlar, vilka avlämnats såsom säkerhet för bankkrediten å 550,000,000 kr. Dessa växlar hava nämligen, sedan skulden å nämnda kredit utjämnats genom en motsvarande fordran hos privatbankerna, återställts till riksgäldskontoret.

I följd härav utgjorde de inom linjen balanserade skulderna vid 1920 års utgång 90,650,777 kr. 16 öre.

Riksgäldskontorets inom linjen förda tillgångar uppgingo vid 1920 års början till kr. 496,566,683: 11

Dessa tillgångar hava under året minskats
med » 241,448,684: 08

och utgjorde alltså vid 1920 års slut kr. 255,117,999: 03.

De viktigaste under räkenskapsåret inträffade förändringarna å ifrågavarande konto äro följande.

Riksgäldskontorets fordran hos privatbankerna för de skattkammarväxlar å 220,000,000 kr., som till dem avlämnats såsom säkerhet för bankkrediten å 550,000,000 kr., har, sedan nämnda växlar återställts till riksgäldskontoret, avförts ur räkenskaperna.

Å järnvägsstyrelsens skuld till riksgäldskontoret för tillfälliga försträckningar, som vid 1920 års ingång utgjorde 60,298,170 kr. 96 öre, har under året återbetalats 25,000,000 kr., med vilket belopp tillgångarna inom linjen även minskats.

Likaledes har riksgäldskontorets fordran hos arméförvaltningen för utbetalningar å vissa anslag, som anvisats att utgå av tillfälliga lånemedel, under samma år minskats med omkring 3,700,000 kr.

Däremot hava statsverkets fordringar för de lån, som utlämnats från allmänna järnvägslånefonden, bibanelånefonden och allmänna byggnadslånefonden, ökats från 72,407,720 kr. 83 öre vid årets början till 73,723,598 kr. 82 öre vid dess slut.

Fordringarna hos statsverket för utbetalningar å vissa anslag, som anvisats till utgående av tillfälliga lånemedel, hava under år 1920 ökats med 4,114,000 kr. Detta belopp motsvarar nedanstående till statskontoret verkställda utbetalningar:

å lånet till Svenska diakonissällskapet.....	kr.	39,000: —
för dräneringsfonden.....	»	4,300,000: —
	kr.	4,339,000: —

Från detta belopp bör emellertid avräknas lånet till Svenska linberedningssällskapet, vilket återbetalats av statskontoret

» 225,000: —

Skillnaden utgör ovanstående belopp..... kr. 4,114,000: —

Slutligen har riksgäldskontorets tillgodohavande hos vattenfallsstyrelsen å vissa anslag för vattenregleringar under år 1920 ökats från 183,000 kr. till 2,018,000 kr.

Statens utlåningsfonder.**Allmänna järnvägslånefonden.**

Till låneunderstöd för enskilda järnvägsanläggningar har 1916 års riksdag anvisat ett anslag av 7,500,000 kr. att utgå under fem år från och med år 1917 med 1,500,000 kr. årligen.

Sedermära har 1919 års riksdag beslutat, att de avsättningar till allmänna järnvägslånefonden, som enligt riksdagens beslut skolat ske under åren 1920 och 1921, i stället skola äga rum under åren 1921 och 1922. I följd härav finnes något anslag för fonden ej uppfört å riksstaten för år 1920.

Av ifrågakvarande anslag har Kungl. Maj:t hittills beviljat följande låneunderstöd:

till Östra Blekinge järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Gullabo till Torsås	kr. 248,500: —
» Borås—Ulricehamns järnvägsaktiebolag, för d:o d:o från Gånghester till Ulricehamn	» 1,165,000: —
» Borås—Ulricehamns järnvägsaktiebolag, till täckande av kostnaden för järnvägsanläggningen Gånghester—Ulricehamn	» 150,000: —
» Sydvästra Gottlands järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Klintehamn till Haxarve	» 360,000: —
» Östra Värends järnvägsaktiebolag, för d:o d:o från Brittatorp över Sävsjöström till Älgshult	» 780,000: —
» Ruda—Älgshults järnvägsaktiebolag för d:o d:o från Älgshult till Ruda	» 1,525,000: —
Summa kr. 4,228,500: —	

I avräkning å de beviljade lånebeloppen har riksgäldskontoret intill 1920 års slut verkställt följande utbetalningar:

till Östra Blekinge järnvägsaktiebolag	kr. 248,500: —
» Borås—Ulricehamns järnvägsaktiebolag	» 1,165,000: —
» d:o d:o	» 150,000: —
» Östra Värends järnvägsaktiebolag	» 520,000: —
» Ruda—Älgshults järnvägsaktiebolag	» 500,000: —
Summa kr. 2,583,500: —	

Statsverkets fordringar för de lån, som från allmänna järnvägs-lånefonden utlämnats till anläggning av enskilda järnvägar, uppgingo

vid 1920 års början till..... kr. 67,866,870: 63
 och vid samma års slut till » 69,085,490: 77
 samt hava alltså under året ökats med kr. 1,218,620: 14.

I likhet med vad fallet varit under närmast föregående år, har även under år 1920 ett stort antal av de järnvägsbolag, vilka erhållit lån från ifrågavarande fond, icke kunnat fullgöra stadgad ränte- och kapitalinbetalning å sin skuld till riksgäldskontoret. Vid 1920 års slut uppgingo statsverkets utestående förfallna fordringar å de från järnvägs-lånefonden utlämnade lånen till 8,626,032 kr. 58 öre mot 7,680,878 kr. 75 öre vid årets början, utvisande dessa summor sålunda en ökning av 945,153 kr. 83 öre.

Nedanstående tabell angiver i detalj de förändringar, vart och ett av ifrågavarande järnvägsbolags förfallna skuld undergått under år 1920:

Låntagare.	De utlämnade lånens kapitalbelopp.	Inbetalningar under år 1920.	Förfallna skuld	
			vid 1920 års början.	vid 1920 års slut.
Södra Ölands järnvägsaktiebolag	950,500 —	— —	416,693 50	483,070 30
Norra Södermanlands »	2,865,515 02	184,000 —	91,112 50	53,000 —
Hultsfred—Västervik—Åtvidaberg—Bersbo järnvägsaktiebolag	3,615,000 —	— —	2,530,523 01	2,817,916 43
Markaryd—Veinge »	561,000 —	— —	387,227 07	433,870 23
Landskrona—Kjävlinge—Sjöbo »	1,192,000 —	— —	969,048 —	1,066,194 50
Skara—Timmersdala »	352,500 —	— —	168,548 38	1 —
Mellersta Södermanlands »	532,500 —	152,751 99	122,476 09	— —
Uddavalla—Lelångens »	1,247,000 —	— —	176,322 73	248,259 59
Klintehamn—Roma »	213,250 —	— —	183,733 53	202,254 66
Borgholm—Böda »	419,000 —	— —	255,614 25	287,698 01
Skövde—Axvalls »	363,500 —	— —	364,654 34	396,360 90
Åtvidaberg—Bjärke-Säby »	290,000 —	18,000 —	112,746 48	114,825 96
Mjölby—Häslholmens nya »	799,600 —	— —	277,199 17	331,019 —
Väderstad—Skeninge—Bränninge »	788,500 —	— —	158,689 20	206,759 36
Varberg—Ätran »	1,250,000 —	— —	549,766 99	636,018 33
Lidköping—Kållands »	367,500 —	— —	197,217 54	223,919 98
Trollhättan—Nossebro »	555,000 —	— —	57,532 82	88,503 71
Slite—Roma »	339,000 —	— —	403,901 73	435,384 —
Ruda—Finsjö—Oskarshamn »	483,300 —	— —	257,871 42	295,168 10
Uppsala—Enköpings »	1,034,800 —	— —	— —	53,509 44
Östra Blekinge »	894,000 —	— —	— —	46,167 81
Lysekils »	1,200,000 —	— —	— —	60,491 67
Karl-krona—Växiö »	2,600,000 —	— —	— —	131,606 94
Lindfors—Bosjöns »	100,000 —	— —	— —	5,186 81
Eksjö—Österbymo »	643,000 —	— —	— —	8,846 85
			7,680,878 75	*8,626,032 58

¹ Järnvägen överlagren av staten.

* I förestående summa är den ^{31/12} 1920 förfallna, men i början av januari 1921 likviderad skuld icke medtagen.

Bibanelånefonden.

1911 års riksdag har beslutat att för att underlätta åstadkommandet av bibanor inom västra delarna av Värmlands, Kopparbergs och Jämtlands län samt delar av Bohuslän och Dalsland skall bildas en lånefond av 5,000,000 kr. att avsättas under fem år från och med år 1912 med 1,000,000 kr. årligen, dock så att belopp, som ej blivit till utgående under ett av dessa år anvisat, må för ett efterföljande år av samma femårsperiod disponeras, med rätt för Kungl. Maj:t att från denna fond anvisa statslån till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar, om vilka här är fråga.

Enligt särskilda, av senare riksdagar fattade beslut skall ifrågasvarande fond ökas till 24 000,000 kr. samt de för densamma anvisade medlen fördelas på åren 1912—1915, 1917—1919 och 1921—1925, varjämte riksdagen medgivit, att Kungl. Maj:t må under tiden till och med år 1925 förfoga över samtliga av riksdagen för avsättning till fonden anvisade medel.

Från denna fond — den s. k. bibanelånefonden — hava nedanstående låneunderstöd av Kungl. Maj:t anvisats:

till Dal—Västra Värmlands järnvägsaktiebolag för anläggning av järnväg från Billingsfors till Arvika med bibana.....	kr. 5,622,000: —
» Åmål—Årjängs järnvägsaktiebolag.....	» 3,273,750: —
	Summa kr. 8,895,750: —

Av dessa lånebelopp har hittills från riksgäldskontoret utbetalts till Dal—Västra Värmlands järnvägsaktiebolag 1,000,000 kr. och till Åmål—Årjängs järnvägsaktiebolag 2,182,500 kr.

Statsverkets fordringar för lån, utlämnade från bibanelånefonden, utgjorde vid 1920 års början	kr. 3,398,004: 85
och vid samma års slut	» 3,504,084: 18
och hava alltså under året ökats med	kr. 106,083: 33

Denna ökning faller uteslutande på fordringar för räntor.

Allmänna byggnadslånefonden.

Fordringarna för de lån, som från riksgäldskontoret utlämnats för kanalanläggningar, vissa byggnadsföretag och tomtreglering inom ett antal städer (allmänna byggnadslånefonden) utgjorde vid 1920 års början

kr. 1,142,845: 35

Vid samma års slut uppgingo dessa fordringar till » 1,134,019: 87

och hava sålunda minskats med kr. 8,825: 48.

De ränte- och amorteringsbelopp, som under år 1920 förfallit till betalning å ifrågavarande lån, hava inbetalts av samtliga låntagare med undantag av Kinda kanals aktiebolag och Linköpings domkyrka. Nämda kanalbolags förfallna skuld till riksgäldskontoret uppgick den 1 januari 1920 till 464,113 kr. 7 öre och den 31 december samma år till 473,876 kr. 2 öre. Å lånet till Linköpings domkyrka hade riksgäldskontoret en förfallen ogulden fordran av 39,000 kr. vid 1920 års början och 42,000 kr. vid årets slut.

Av statskontoret till förvaltning överlämnade kassabehållningar.

Då fullmäktige avgåvo sin berättelse till 1920 års lagtima riksdag, voro av statskontoret för förvaltning till riksgäldskontoret överlämnade kassabehållningar till belopp av kr. 230,000,000

Sedermere har statskontoret under det förflutna räkenskapsåret för samma ändamål överlämnat ytterligare följande belopp:

i mars 1920	»	65,000,000
» april »	»	25,000,000
» juni »	»	60,000,000
» dec. »	»	295,000,000

Summa kr. 675,000,000.

Å andra sidan har riksgäldskontoret av dessa medel till statskontoret återbetalat:

i januari	1920	kr. 115,000,000
» februari	»	» 20,000,000
» mars	»	» 10,000,000
» april	»	» 20,000,000
» maj	»	» 15,000,000
» september	»	» 20,000,000
» oktober	»	» 25,000,000
» november	»	» 25,000,000

Summa kr. 250,000,000.

Vid 1920 års slut uppgick alltså statskontorets fordran hos riksgäldskontoret för till förvaltning överlämnade kassabehållningar till 425,000,000 kr.

Kassaförstärkning till statskontoret.

Någon sådan har ej förekommit under den tid, denna berättelse omfattar.

Riksdags- och revisionskostnader m. m.

Kostnaderna för 1920 års riksdag, kyrkomöte och statsrevision m. m. hava uppgått till följande belopp:

Första kammarens ledamöter:

arvoden	kr. 338,300: —	
reskostnadsersättning	» 50,271: 40	kr. 388,571: 40

Andra kammarens ledamöter:

arvoden	kr. 543,440: —	
reskostnadsersättning	» 110,465: 16	» 653,905: 16
arvoden till riksdagens kansli- och vaktbetjäning	»	723,253: 81
tryckpapper, trycknings- och häftningskostnader för riksdagen	»	1,956,720: 05
diverse utgifter för riksdagen och riksdagens hus	»	694,452: 56
kostnader för statsrevisionen	»	114,552: 75
kostnader för 1920 års kyrkomöte	»	168,055: 99

Summa kr. 4,699,511: 72

Riksgäldskontorets kassa.

Under år 1920 hava i riksgäldskontorets kassa inlösts obligationer och räntekuponger samt likviderats statskuldboksräntor och utfallna vinster å 1918 års premieobligationslån till ett belopp av sammanlagt 45,171,020 kr. 12 öre. Motsvarande belopp utgjorde under närmast föregående fem kalenderår:

1915	kr. 14,344,313: 39
1916	» 28,659,386: 69
1917	» 35,095,021: 74
1918	» 39,105,305: 48
1919	» 43,254,071: 38

Totalbeloppet av under år 1920 förfallna obligationer och räntor å riksgäldskontorets fonderade lån samt vinster å premieobligationslånet uppgår till 59,986,082 kr. 82 öre.

Byggnadsfonden för riksdags- och riksbankshus.

Denna fond hade vid 1920 års början tillgångar till bokfört värde av kr. 246,155: 32

Fondens inkomster under år 1920 hava utgjort:
upplupna räntor » 7,000: —

I följd härav uppgick fondens behållning vid 1920 års slut till kr. 253,155: 32

Denna behållning redovisas sålunda:
Stockholms inteckningsgarantiaktiebolags 3½ procent
obligationer av år 1889 å nominellt 200,000 kr.,
bokförda till kr. 191,000: —

jämte därå upplupen icke förfallen ränta » 1,730: 56 » 192,730: 56
innestående i riksgäldskontoret » 60,424: 76

Summa kr. 253,155: 32

Utbetalningar å av riksdagen anvisade anslag till kapitalökning.

Å de anslag till kapitalökning, som av riksdagen anvisats på 1919 och föregående års riksstaten ävensom på 1918 och 1919 års tilläggsstaten att utgå av lånemedel, innestod vid 1920 års början i riksgäldskontoret ett belopp av kr. 38,871,159: 14

Härjämte har riksdagen till utgående från riksgäldskontoret anvisat särskilda anslag för kapitalökning till belopp av:

å 1920 års riksstat	» 107,516,950: —
å tilläggsstaten till dito	» 73,331,400: —

Summa kr. 219,719,509: 14.

Å nämnda anslag har riksgäldskontoret under år 1920 utbetalat sammanlagt 145,825,874 kr. 69 öre, och uppgingo alltså de vid årets slut ej lyftade anslagsbeloppen till 73,893,634 kr. 45 öre. Nedanstående tabeller utvisa närmare de verkställda utbetalningarnas fördelning på de särskilda anslag, vilka anvisats att utgå från riksgäldskontoret.

I. Anslag, anvisade på 1919 och föregående års riksstater samt på 1918 och 1919 års tilläggsstater.

	Innestående den 1 jan. 1920	Utbetalt under år 1920	Innestående den 31 dec. 1920
<i>Postverket.</i>			
Nybyggnad i Stockholm, anslag för år 1918 å 300,000 kr.	200,000	—	200,000
Nybyggnad i Gällivare, anslag på tilläggsstaten för år 1918 å 175,000 kr.	175,000	—	175,000
Nybyggnad i Göteborg, anslag på tilläggsstaten för år 1918 å 500,000 kr.	500,000	500,000	—
Om- och tillbyggnad av posthusbyggnaden i Ystad, anslag på tilläggsstaten för år 1918 å 100,000 kr.	100,000	100,000	—
Nybyggnad i Göteborg, anslag för år 1919 å 500,000 kr.	500,000	—	500,000
Om- och tillbyggnad av posthusbyggnaden i Ystad, anslag för år 1919 å 125,000 kr.	125,000	125,000	—
<i>Telegrafverket.</i>			
Utvidgning av telegrafbyggnaden i Sundsvall, anslag för år 1919 å 100,000 kr.	100,000	100,000	—
Arbetsarboslåder i Göteborg, anslag för år 1919 å 589,649 kr.	589,649	589,649	—
Inköp av fastigheter, anslag för år 1919 å 200,000 kr.	105,000	105,000	—
<i>Statens järnvägar.</i>			
Statsbanan Göteborg—Skee, anslag för år 1911 å 2,038,000 kr.	50,000	50,000	—
Inköp av vattenfall för elektrisk drift å statens järnvägar, anslag för år 1907 å 5,000,000 kr., varav återstår	1,366 67	—	1,366 67
Dubbelspår Göteborg—Alingsås, anslag för år 1917 å 2,900,000 kr.	300,000	—	1 300,000
Förändringar vid centralstationen i Stockholm m. m., anslag för år 1918 å 1,550,000 kr.	270,000	135,000	135,000
Ombyggnad av Malmö statsbangård, anslag för år 1919 å 1,000,000 kr.	100,000	100,000	—
Huvudrangerbangård vid Hallsberg m. m., anslag för år 1919 å 1,850,000 kr.	1,125,000	1,125,000	—
Dubbelspår Örebro—Hallsberg—Laxå, anslag för år 1919 å 2,350,000 kr.	730,000	730,000	—
Dubbelspår Tranås—Aneby och Sandsjö—Sävsjö, anslag för år 1919 å 1,520,000 kr.	1,120,000	550,000	570,000
Dubbelspår Ballingslöv—Hässelholm, anslag för år 1919 å 400,000 kr.	320,000	20,000	300,000
Omläggning av linjen Lindome—Anneberg, anslag för år 1919 å 600,000 kr.	550,000	485,000	65,000

¹ Omfört till »Utgiftsrester».

	Innestående den 1 jan. 1920	Utbetalt under år 1920	Innestående den 31 dec. 1920
Elektrifiering av linjen Kiruna—Svartön, anslag för år 1919 å 1,000,000 kr.	1,000,000	—	1,000,000
Statsbanan Forsmo—Hoting, anslag för år 1919 å 1,950,000 kr.	288,000	288,000	—
Statsbanan Hällnäs—Stensele, anslag för år 1919 å 375,000 kr.	375,000	375,000	—
Statsbanan Umeå—Holmsund, anslag för år 1919 å 185,000 kr.	185,000	185,000	—
Statsbanan Dagarn—Hultebo, anslag för år 1919 å 52,000 kr.	52,000	—	52,000
Utvidgning av rangerbangården i Nässjö, anslag på tillägsstaten för år 1919 å 692,000 kr.	342,000	342,000	—
Ny lokal gods-bangård i Kristinehamn, anslag på tillägsstaten för år 1919 å 100,000 kr.	100,000	100,000	—
Dubbelspår Norrköping—Mjölby, anslag på tillägsstaten för år 1919 å 2,500,000 kr.	1,345,000	1,345,000	—
Dubbelspår Aneby—Sandsjö, anslag på tillägsstaten för år 1919 å 1,000,000 kr.	500,000	500,000	—
Omläggning av södra ingångslinjen till Varbergs bangård, anslag på tillägsstaten för år 1919 å 600,000 kr.	150,000	150,000	—
Broförbindelse över Dalälven vid Mora, anslag på tillägsstaten för år 1919 å 450,000 kr.	245,000	245,000	—
Ombyggnad av statens järnvägars reparationsverkstäder i Malmö, anslag på tillägsstaten för år 1919 å 2,300,000 kr.	1,325,000	650,000	675,000
Anläggningar vid huvudverkstäderna i Örebro, Östersund—Bollnäs och Notviken—Boden, anslag på tillägsstaten för år 1919 å 39,500 kr.	39,500	39,500	—
Nya lokomotivstallar vid Kiruna och Gällivare, anslag på tillägsstaten för år 1919 å 256,000 kr.	256,000	256,000	—
Driftverkstäder, anslag på tillägsstaten för år 1919 å 35,000 kr.	35,000	35,000	—
Husbyggnader, anslag på tillägsstaten för år 1919 å 4,435,100 kr.	1,000,000	1,000,000	—
Statsbanan Karungi—Haparanda, anslag på tillägsstaten för år 1919 å 430,000 kr.	50,000	50,000	—
Utfartsvägar till landsvägen Boden—Lappträsk från stationer och mötesplatser å statsbanan Boden—Lappträsk, anslag på tillägsstaten för år 1919 å 40,000 kr.	40,000	40,000	—
Markförvärv, anslag på tillägsstaten för år 1919 å 500,000 kr.	500,000	500,000	—
<i>Statens vattenfallsverk.</i>			
Inköp av fastigheter för statens anläggningar vid Trollhättan m. m. (två särskilda anslag å tillsammans 800,000 kr., beviljade åren 1907 och 1909) ...	165,949	156,957	8,991
Inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar, anslag på tillägsstaten för år 1918 å 2,500,000 kr.	72,094	65,152	6,941
Inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar, anslag för år 1919 å 2,000,000 kr.	1,329,600	1,009,340	320,259

	Innestående den 1 jan. 1920	Utbetalt under år 1920	Innestående den 31 dec. 1920
<i>Statens utlåningsfonder.</i>			
Lånefonden för bekämpande av arbetslösheten bland stenarbetarna, anslag för år 1917 å 3,500,000 kr. ...	900,000 —	— —	¹ 900,000 —
Torvindustrilånefonden:			
anslag för år 1918 å 650,000 kr.	650,000 —	650,000 —	— —
d:o på tilläggsstaten för år 1918 å 2,000,000 kr. ...	2,000,000 —	— —	2,000,000 —
d:o för år 1919 å 1,000,000 kr.	1,000,000 —	— —	1,000,000 —
Norrländska nyodlingsfonden, anslag för år 1918 å 80,000 kr.	80,000 —	— —	80,000 —
Täckdikningslånefonden, anslag för år 1918 å 140,000 kr.	140,000 —	— —	140,000 —
Allmänna nyodlingsfonden:			
anslag för år 1918 å 30,000 kr.	30,000 —	— —	30,000 —
d:o på tilläggsstaten för år 1918 å 130,000 kr.	130,000 —	— —	130,000 —
Norrländska andelsmejerifonden:			
anslag för år 1918 å 150,000 kr.	100,000 —	— —	100,000 —
d:o på tilläggsstaten för år 1918 å 150,000 kr.	150,000 —	— —	150,000 —
Kraftledningslånefonden:			
anslag på tilläggsstaten för år 1918 å 1,000,000 kr.	300,000 —	300,000 —	— —
d:o för år 1919 å 1,000,000 kr.	1,000,000 —	1,000,000 —	— —
d:o på tilläggsstaten för år 1919 å 1,500,000 kr. .	1,500,000 —	1,300,000 —	200,000 —
Egnahemslånefonden, anslag för år 1919 å 6,400,000 kr.	4,900,000 —	4,900,000 —	— —
Fiskerilånefonden, anslag för år 1919 å 150,000 kr.	150,000 —	150,000 —	— —
Dräneringsfonden, anslag för år 1919 å 6,000,000 kr.	5,400,000 —	4,000,000 —	1,400,000 —
Gödselvärdslånefonden, anslag för år 1919 å 1,000,000 kr.	800,000 —	250,000 —	550,000 —
Lånefonden för mindre linberedningsanstalter, anslag på tilläggsstaten för år 1919 å 150,000 kr.	150,000 —	150,000 —	— —
Norrbottens nybyggeslånefond, anslag på tilläggsstaten för år 1919 å 100,000 kr.	100,000 —	25,000 —	75,000 —
<i>Låneunderstöd.</i>			
Lån till hushållningssällskapen för anskaffande och tillhandahållande av förädlade utsäden, anslag på tilläggsstaten för år 1918 å 2,970,000 kr.	2,970,000 —	— —	¹ 2,970,000 —
Lån till svenska diakonissällskapet för uppförande å Viebäck av ett fjärde skyddshem för minderåriga kvinnliga förbrytare, anslag på tilläggsstaten för år 1919 å 65,000 kr.	65,000 —	39 000 —	26,000 —
Summa kr.	38,871,159 14	24,810,599 69	14,060,559 45

¹ Omfört till »Utgiftsrester».

II. Anslag, anvisade på 1920 års riksstat.

	Anslagens belopp	Uth-ta't under år 1920	Innestående den 31 dec. 1920
<i>Postverket.</i>			
Inventarier	300,000	300,000	—
Ombyggnad av centralposthuset i Stockholm	100,000	—	100,000
Centralposthus i Göteborg	700,000	—	700,000
Om- och tillbyggnad av posthusbyggnaden i Ystad ..	43,500	43,500	—
Inköp av fastigheter	200,000	185,525	14,475
<i>Telegrafverket.</i>			
Utvidgning av telegrafbyggnaden i Sundsvall	200,000	200,000	—
Telegrafstationsbyggnad i Strömsund	40,000	—	40,000
Telefonstationsbyggnad i Göteborg	200,000	200,000	—
Arbetsarbostäder i Norrköping	206,000	206,000	—
Arbetsarbostäder i Eskilstuna	121,000	121,000	—
Bostadshus i Ludvika	60,000	60,000	—
Inköp av fastigheter	200,000	103,900	96,100
Fortsatt utveckling av statens telefon- och telegraf- väsende	15,000,000	15,000,000	—
<i>Statens järnvägar.</i>			
Ombyggnad av Malmö statsbangård	1,466,000	150,000	1,316,000
Huvudrangerbangård vid Hallsberg m. m.	800,000	650,000	150,000
Ombyggnad av Ljusdals station	250,000	—	250,000
Ombyggnad av bangården i Sundsvall	100,000	—	100,000
Utvidgning av bangården i Katrineholm	220,000	220,000	—
Ny lokal godsbangård i Kristinehamn	100,000	100,000	—
Ombyggnad av bangården vid Ånge	100,000	—	100,000
Spårplanordningar i anslutning till förefintliga spår- system	262,100	262,100	—
Anläggningar vid kol- och vattenstationer	313,000	313,000	—
Gångbro vid Höganäs station	50,000	50,000	—
Speciella anläggningar å bangårdar	98,700	98,700	—
Dubbelspår Norrköping—Mjölby	1,650,000	240,000	1,410,000
Dubbelspår Örebro—Hallsberg—Laxå	1,200,000	850,000	350,000
Dubbelspår Aneby—Sandsjö	1,000,000	—	1,000,000
Omläggning av linjen Lindome—Anneberg	550,000	—	550,000
Omläggning av södra ingångslinjen till Varbergs ban- gård	185,000	110,000	75,000
Ombyggnad av Bohusbanans viadukt över Sävæn	623,000	623,000	—
Ombyggnad av bron över Norsälven å linjen Laxå— Charlottenberg	400,000	400,000	—
Plåtslagarverkstad med smedja vid Notviken	155,000	155,000	—
Utvidgning av lokomotivverkstaden vid huvudverksta- den i Örebro	1,009,000	1,009,000	—
Anläggningar vid huvudverkstäderna i Örebro och Öster- sund	365,000	365,000	—
Sanitära anläggningar vid huvudverkstäderna	100,000	100,000	—
Tillbyggnad av och diverse anläggningar vid vissa lokomotivstationer	544,500	544,500	—
Driftverkstäder	68,000	68,000	—
Husbyggnader	3,836,100	3,836,100	—
Anordningar för ökad upplagsplats för stenköl vid importhamnar m. m.	51,000	51,000	—

	Anslagens belopp	Utbetalt under år 1920	Innestående den 31 dec. 1920
Telegraf- och sektionstelefonledningar m. m.	660,000	660,000	—
Växel- och signal-åkerhetsanläggningar.....	1,900,000	1,900,000	—
Elektrifiering av linjen Kiruna—Svartön	1,000,000	1,000,000	—
Ökande av trafikkapaciteten å bandelen Kristinehamn — Mora.....	1,070,000	1,070,000	—
Ordande av brandväsendet vid statens järnvägar.....	35,000	—	35,000
Dispositionsanslag för oförutsedda och mindre arbeten	1,000,000	1,000,000	—
Konjunkturtillägg till vissa före år 1918 beviljade an- slag till nya hyggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar	3,657,000	3,657,000	—
Statsbanan Sveg—Brunflo	3,000,000	3,000,000	—
Statsbanan Forsmo—Höting	1,500,000	1,400,000	100,000
Statsbanan Hällnäs—Stensele	700,000	700,000	—
Statsbanan Umeå—Holmsund	400,000	400,000	—
Lulösen av järnvägen Höganäs—Mölle	360,000	360,000	—
Markförvärv	500,000	500,000	—
Rullande materiel.....	15,000,000	10,500,000	4,500,000
Genomgående tryckluftbroms beträffande statens järn- vägars rullande materiel.....	1,000,000	1,000,000	—
Nya inventarier.....	3,500,000	3,500,000	—
Ökat förlag	3,000,000	3,000,000	—
<i>Statens vattenfallsverk.</i>			
Ombyggnad av Södertälje kanal	1,000,000	1,000,000	—
Första utbyggnaden av kraftstationen vid Lilla Edet...	2,000,000	2,000,000	—
Nyanläggningar vid Trollhätte kraftverk	1,000,000	1,000,000	—
Första utbyggnaden av kraftstationen vid Harsprånget	2,000,000	2,000,000	—
Ytterligare arbeten för Stora Lule älvs reglering	1,000,000	1,000,000	—
Tredje utbyggnaden av Västerås ångkraftstation	500,000	500,000	—
Partiell reglering av Siljan	233,050	233,050	—
Förskottsinsbetalningar för Dalälvens reglering	135,000	135,000	—
Kraftstationen vid Motala	2,800,000	2,800,000	—
Vänerns reglering.....	200,000	200,000	—
Inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar	1,500,000	1,500,000	—
Distributionsanläggningar för statens kraftverk	5,000,000	5,000,000	—
Inventarier	1,000,000	1,000,000	—
Rostadshus åt statens vattenfallsverks personal m. m.	300,000	300,000	—
<i>Statens utlåningsfonder.</i>			
Vattenkraftslånefonden	2,000,000	—	2,000,000
Odlingslånefonden	1,000,000	600,000	400,000
Egnahemslånefonden	6,500,000	3,500,000	3,000,000
Fiskerilånefonden	350,000	350,000	—
Dräneringsfonden	5,000,000	—	5,000,000
Allmänna nyodlingsfonden.....	100,000	—	100,000
Norrländska andelsmejeriefonden	100,000	—	100,000
Kraftledningslånefonden	1,500,000	—	1,500,000
Göds- och livsmedelslånefonden	1,000,000	—	1,000,000
Lånefonden för mindre linberedningsanstalter	150,000	—	150,000
Summa kr.	107,516,950	83,380,375	24,136,575

III. Anslag, anvisade på tilläggsstaten till 1920 års riksstat.

	Anslagens belopp	Utbetalt under år 1920	Innestående den 31 dec. 1920
<i>Postverket.</i>			
Inventarier	400,000	400,000	—
Posthus i Krylbo	175,000	—	175,000
Fastighet i Gävle	10,000	—	10,000
Posthus i Ludvika	385,000	150,000	235,000
Fastighet i Borlänge	125,000	125,000	—
Fastighet i Jörn	45,000	45,000	—
Fastighet i Bengtsfors	55,000	55,000	—
Tomt i Hudiksvall	40,000	40,000	—
Centralposthus i Göteborg	986,100	—	986,100
Posthus i Finspång	150,000	—	150,000
<i>Telegrafverket.</i>			
Utvidgning av stationsbyggnaden i Malmö	220,000	220,000	—
Fastighet i Kramfors	75,000	75,000	—
Fastighet i Hälsingborg	80,000	80,000	—
Byggnadstomt i Robertsfors	500	500	—
Fastighet i Simrishamn	65,000	65,000	—
Arbetsarbostäder i Nynäshamn	500,000	—	500,000
Fastigheter i Nynäshamn	17,300	17,300	—
Bostadshus för ogifta arbetare i Nynäshamn	200,000	—	200,000
Tomt i Limhamn	32,000	32,000	—
Utvidgning av telegrafbyggnaden i Sundsvall	200,000	—	200,000
Byggnadstomt i Strömsund	4,500	—	4,500
Telegrafstationsbyggnad i Finspång	100,000	100,000	—
Stationsbyggnad i Vilhelmina	100,000	—	100,000
Arbetsarbostäder i Östersund	118,900	—	118,900
Arbetsarbostäder i Malmö	247,400	40,400	207,000
Arbetsarbostäder i Sundsvall	140,000	40,000	100,000
Fortsatt utveckling av statens telefon- och telegraf- väsende	15,000,000	5,000,000	10,000,000
<i>Statens järnvägar.</i>			
Ombyggnad av Varbergs bangård	550,000	—	550,000
Ombyggnad av bangården vid Uppåkra	20,000	—	20,000
Utvidgning av bangården vid Katrineholm	25,000	—	25,000
Ny lokal godsbangård i Kristinehamn	45,000	—	45,000
Utvidgning av bangården vid Gällivare	131,000	—	131,000
Nya stationer och mötesplatser	98,900	—	98,900
Spårplaneringar i anslutning till förefintliga spår- system	645,600	—	645,600
Speciella anläggningar å bangårdar	5,000	—	5,000
Omläggning av linjen Källered—Lindome	100,000	100,000	—
Ombyggnad av bron över Norsälven å linjen Laxå— Charlottenberg	190,000	—	190,000
Ny lokomotivstation vid Krylbo	120,000	—	120,000
Driftverkstäder	30,500	—	30,500
Tillbyggnad av och diverse anläggningar vid vissa lokomotivstationer	97,000	—	97,000

	Anslagens belopp	Utbetalt under år 1920	Innestående den 31 dec. 1920
Husbyggnader	925,700 —	—	925,700 —
Elektrifiering av linjen Kiruna—Svartön	8,000,000 —	4,000,000 —	4,000,000 —
Ordnannde av brandväsendet vid statens järnvägar	50,000 —	—	50,000 —
Dispositionsanslag för oförutsedda och mindre arbeten	500,000 —	—	500,000 —
Konjunkturtillägg till vissa före år 1918 beviljade anslag till nya byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar	2,031,000 —	2,031,000 —	—
Järnvägsförbindelse mellan svenska och finska järnvägsnäten	800,000 —	800,000 —	—
Statsbanan Sveg—Brunflo	2,500,000 —	2,474,000 —	26,000 —
Inlandsbanan mellan Volgsjön och Gällivare	1,900,000 —	1,900,000 —	—
Statsbanan Umeå—Holmsund	900,000 —	695,000 —	205,000 —
Markförvärv	300,000 —	—	300,000 —
Rullande materiel	2,000,000 —	—	2,000,000 —
Genomgående tryckluftbroms beträffande statens järnvägars rullande materiel	300,000 —	300,000 —	—
<i>Statens vattenfallsverk.</i>			
Ombyggnad av Södertälje kanal	1,100,000 —	1,100,000 —	—
Konjunkturtillägg till tidigare beviljade anslag för utbyggnad av Porjus kraftstation	500,000 —	500,000 —	—
Andra utbyggnaden av Porjus kraftstation	1,050,000 —	1,050,000 —	—
Första utbyggnaden av kraftstationen vid Harsprånget	3,000,000 —	1,000,000 —	2,000,000 —
Stora Lule älvs reglering	1,400,000 —	1,400,000 —	—
Kraftstationen vid Älvkarleby	205,000 —	205,000 —	—
Första utbyggnaden av kraftstationen vid Motala	700,000 —	700,000 —	—
Bränsle för Västerås ångkraftstation	500,000 —	500,000 —	—
Distributionsanläggningar för statens kraftverk	8,000,000 —	8,000,000 —	—
Förstärkning av rörelsekapitalet för statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning	1,700,000 —	1,700,000 —	—
Inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar	2,500,000 —	404,700 —	2,095,300 —
Inventarier	500,000 —	500,000 —	—
Bostadshus åt statens vattenfallsverks personal m. m.	500,000 —	500,000 —	—
<i>Gemensamt anslag för postverket, telegrafverket samt statens järnvägar och vattenfallsverk.</i>			
Bostadshus för tjänstemän vid postverket, telegrafverket samt statens järnvägar och vattenfallsverk	7,500,000 —	—	7,500,000 —
<i>Statens utlåningsfonder.</i>			
Lånefonden för tjänstemannasambället vid Mörby	40,000 —	40,000 —	—
Kraftledningslånefonden	1,000,000 —	—	1,000,000 —
Kolonisternas kreaturslånefond	100,000 —	50,000 —	50,000 —
<i>Statens spannmålslagerhus m. m.</i>			
Statens spannmålslagerhus och fryshus, förslagsanslag, högst	1,300,000 —	1,200,000 —	¹ 100,000 —
Summa kr.	73,331,400 —	37,634,900 —	35,696,500 —

¹ Omfört till »Utgiftsrester»

Riksgäldskontorets upplåning.**Upplåning mot obligationer.**

I sin berättelse till nästföregående års riksdag meddelade fullmäktige, att av 1918 års 5 procent statslån den 31 december 1919 var emitterat inalles ett belopp av 92,507,100 kr.

1918 års
statslån.

Av lånet, vars slutbelopp ännu icke fastställts, har intill utgången av år 1920 emitterats ytterligare nom. 223,800 kr. Inalles hade sålunda vid sistnämnda tidpunkt av lånet emitterats nom. 92,730,900 kr. Medelkursen har utgjort 93.4 procent, motsvarande en effektiv ränta av 5,353 procent.

Den effektiva medelräntan å under åren 1914—1920 verkställd upplåning mot statsobligationer, sammanlagt nom. 536,110,900 kr., utgör 5,336 procent. Nedan omförmälda premieobligationslån är därvid ej medräknat.

Medelränta
å upplåning.

I sin berättelse till nästföregående års riksdag lämnade fullmäktige en ingående redogörelse för det år 1918 upplagda premieobligationslånet och dess försäljning. Av nämnda redogörelse framgick, att vid utgången av år 1919 av lånet återstod osålt ett belopp av nom. 4,569,650 kr. Detta belopp har sedermera i sin helhet försålts. Inalles uppgår den influtna valutan för lånet till 98,405,577 kr. 13 öre. Ett mindre antal obligationer äro ännu oredovisade. Den utbetalade provisionen för lånets försäljning uppgår till inalles 1,594,422 kr. 87 öre.

1918 års
premieobliga-
tionslån.

Försäljningskursen har i medeltal utgjort 98,406 procent.

I sin till 1920 års riksdag avgivna berättelse lämnade fullmäktige en redogörelse för det år 1919 i Nordamerikas förenta stater upptagna 6 procent obligationslånet å 25,000,000 dollars. Det meddelades där bland annat, att av lånevalutan, vilken ställts till riksbankens förfogande, intill 1919 års utgång till riksgäldskontoret redovisats valuta för 17,026,000 dollars. Sedan därefter under år 1920 redovisats ytterligare 2,720,000 dollars, hade således intill utgången av år 1920 redovisats inalles

1919 års
amerikanska
lån.

19,746,000 dollars. Återstående beloppet, som efter avdrag av kapitalrabatten, 1,000,000 dollars, utgör 4,254,000 dollars, innestår på riksbankens räkning hos The National City Bank of New-York. Motvärdet av den hittills indragna delen av lånet utgör efter en medelkurs av 4,158 kr. för dollar 69,748,160 kr.

Den effektiva räntan, som i berättelsen till 1920 års riksdag preliminärt beräknades till 6,216 procent, beräknas nu till 6,336 procent.

Den 16 januari 1920 har Kungl. Maj:t meddelat sin garanti å lånet.

Tillfällig upplåning.

*Upplåning
mot växlar.*

För anskaffande av medel till en del av de utgifter, som enligt riksdagens beslut utgått av lånemedel, har riksgäldskontoret jämväl under år 1920 använt sig av tillfällig upplåning. Denna har liksom förut till största delen förmedlats av riksbanken, som tid efter annan tillhandahållit riksgäldskontoret medel genom försäljning av tre månaders växlar, utställda av riksgäldskontoret.

Riksgäldskontorets skuld på grund av ifrågavarande upplåning uppgick, såsom fullmäktige meddelade i sin till nästföregående års riksdag avgivna berättelse, den 31 december 1919 till 62,010,000 kr. och utgjordes vid slutet av varje kvartal under år 1920 av följande belopp:

den 31 mars	1920	kr. 67,570,000: —
» 31 juni	»	» 66,240,000: —
» 30 september	»	» 67,065,000: —
» 31 december	»	» 54,375,000: —

Av sistnämnda belopp förfalla 54,280,000 kr. till betalning den 20 mars 1921. Av återstoden motsvarar 85,000 kr. utelöpande växlar per den 20 december 1920 samt 10,000 kr. utelöpande växlar per den 20 september 1920.

Räntefoten å nu ifrågavarande tillfälliga lån har under år 1920 växlat mellan 5 1/2 och 6 procent.

*Upplåning hos
Sveriges all-
männa hypo-
teksbank.*

I januari 1918 träffade riksgäldskontoret, såsom fullmäktige meddelat i sina berättelser till 1919 och 1920 års riksdagar, avtal med Sveriges allmänna hypoteksbank om mottagande till förräntning av banken till-

höriga, till utlåning disponibla medel. Med anledning av detta avtal har banken intill 1920 års utgång tillhandahållit riksgäldskontoret inalles 18,200,000 kr., vilket belopp till fullo återbetalats.

Räntefoten, som den 1 maj 1919 nedsattes från 6 till 5 $\frac{1}{2}$ procent, höjdes åter den 20 mars 1920 till 6 procent.

Såsom fullmäktige omförmält i sina till riksdagen åren 1918—1920 avgivna berättelser, hava fullmäktige jämväl upplånat medel hos statens krigsförsäkringskommission. Av kommissionen har riksgäldskontoret under tiden 30 juni 1917—31 december 1920 i ett stort antal poster mottagit sammanlagt 86,781,912 kr. 4 öre, varav emellertid efter hand återbetalts inalles 62,750,000 kr. I riksgäldskontoret inestod således sistnämnda dag ett belopp av 24,031,912 kr. 4 öre. Riksgäldskontoret gottgör kommissionen ränta efter 5 procent.

Tillfällig upplåning hos krigsförsäkringskommissionen.

I sina åren 1918—1920 till riksdagen avgivna berättelser hava fullmäktige omförmält, att riksgäldskontoret i februari 1917 av kungl. pension-styrelsen fatt mottaga ett lån ur pensionsförsäkringsfonden å 6,000,000 kr., varav emellertid den 1 maj 1919 återbetalades 2,000,000 kr. Räntefoten å lånet, som under åren 1917—1920 växlat mellan 5 och 6 procent, utgör från och med innevarande år en halv procent över högsta depositionsränta.

Tillfällig upplåning hos kungl. pensionsstyrelsen.

I februari 1920 har avtal träffats mellan riksgäldskontoret och folkhushållningskommissionen, enligt vilket riksgäldskontoret skall till förvaltning och förräntning mottaga till kommissionen inflytande över-skottsmedel.

Tillfällig skuld till folkhushållningskommissionen.

Med anledning av detta avtal har kommissionen intill 1920 års utgång till riksgäldskontoret överlämnat inalles 8,800,000 kr., varav emellertid till kommissionen återbetalats 6,500,000 kr. Å de sålunda mottagna medlen erlägger riksgäldskontoret ränta efter 5 procent.

Medel, mot-
tagna från
statens anstalt
för pensio-
nering av
folkskollärare
m. fl.

Reglementet för statens anstalt för pensionering av folkskollärare med flera av den 31 december 1919 innehåller i § 4 följande stadgande:

»I den mån till anstalten inflytande medel icke åtgå till bestridande av dess utgifter, äger styrelsen att årligen intill det maximibelopp, som av Konungen fastställles, lämna lån till skoldistrikt eller skolområde för uppförande av skolhus.

Vad som icke placeras på detta sätt skall överlämnas till riksgäldskontoret som lån mot ränta, som bestämmes av riksgäldsfullmäktige med hänsyn tagen till den effektiva medelräntefoten för under senaste fem år upptagna fasta statslån.»

Med anledning av detta stadgande har pensionsanstalten till riksgäldskontoret såsom lån överlämnat 2,000,000 kr. i september och 7,000,000 kr. i december 1920 eller sammanlagt 9,000,000 kr. Räntefoten å lån från anstalten har av fullmäktige för tiden intill 1921 års utgång fastställts till 5.15 procent för år.

Kristidskom-
missionernas
finansiering.

I sina berättelser till riksdagen åren 1919 och 1920 hava fullmäktige redogjort för det avtal, som i maj 1918 träffats mellan riksgäldskontoret och tjugutre av landets privatbanker angående en kredit å 550 miljoner kr. för finansiering av folkhushållnings-, bränsle- och industrikommissionerna.

Detta avtal, som gällde till 1918 års utgång, har sedermera upprepade gånger förnyats och gäller nu till utgången av juni 1921. Vid senaste förnyelsen har emellertid kreditbeloppet nedsatts till 200 miljoner kr.

I 1920 års berättelse meddelades jämväl, att riksgäldskontorets skuld till bankerna å ifrågavarande kredit den 12 februari 1919 uppgick till sitt högsta belopp, 418,686,941 kr. 9 öre jämte ränta, samt att kommissionernas skulder till riksgäldskontoret samma dag utgjorde:

folkhushållningskommissionens	kr. 249,261,875: 47
bränslekommissionens	» 152,616,008: 81
industrikommissionens	» 9,003,883: 59

Summa kr. 410,881,767: 87

jämte upplupna räntor.

Vid 1919 års slut hade riksgäldskontorets skuld till bankerna nedgått till 200,382,447 kr. 23 öre jämte ränta. Kommissionernas skulder till riksgäldskontoret utgjorde vid samma tidpunkt:

bränslekommissionens	kr. 165,735,162: 89
folkhushållningskommissionens	» 21,639,467: 57
industrikommissionens	» 7,109,907: 32

Summa kr. 194,484,537: 78

jämte upplupna räntor.

Under år 1920 har skulden å ifrågavarande bankkredit ytterligare minskats. Vid årets slut uppgick densamma till 122,199,614 kr. 87 öre jämte ränta. Det bör emellertid framhållas, att riksgäldskontoret hos bankerna sedan någon tid tillbaka haft och fortfarande har en fordran å ungefär samma belopp som skulden till dem.

Folkhushållningskommissionen har under loppet av år 1920 till fullo infriat sin skuld till riksgäldskontoret. De båda övriga kommissionernas skulder till riksgäldskontoret hava visserligen under år 1920 minskats men uppgingo likväl vid årets slut i kapital till det betydliga beloppet av 122,053,736 kr. 62 öre, varav 116,512,127 kr. 40 öre utgjorde bränslekommissionens och 5,541,609 kr. 22 öre industrikommissionens skuld. Till dessa belopp komma räntor för årets sista kvartal.

I sin till 1919 års lagtima riksdag avgivna berättelse lämnade fullmäktige en redogörelse för det avtal, som den 26 oktober 1918 träffades mellan riksgäldskontoret, å ena sidan, samt tjugu av landets privatbanker, å den andra, angående finansiering av svenska kronkreditaktiebolaget. Fullmäktige meddelade däri, bland annat, att bankerna i fråga åtog sig att åt riksgäldskontoret inrymma en kredit å 100,000,000 kr., samt redogjorde för de villkor, på vilka krediten enligt avtalet finge av riksgäldskontoret begagnas.

*Kronkredit-
ak tiebolagets
finansiering.*

Överenskommelsen, vilken gällde till den 30 mars 1919, har sedermera flera gånger förnyats och gäller nu till den 30 mars 1921.

Å ifrågavarande kredit hade riksgäldskontoret den 11 mars 1919 en utestående kapitalskuld av 49,000,000 kr. Sedan beloppet nedgått till 24,316,495 kr. 52 öre, inbetalade riksgäldskontoret detta belopp till bankerna den 19 december 1919. Efter sistnämnda dag har riksgäldskontoret ej behövt taga denna kredit i anspråk. Av formella skäl har emellertid kreditavtalet ansetts böra genom förnyelse hållas vid gällande kraft.

I samband med avtalet om kronkreditaktiebolagets finansiering träffades med bankkonsortiet överenskommelse, enligt vilken riksgäldskontoret ågde, i den mån dess medel ej vore behövliga för verket

*Riksgälds-
kontorets se-
para/konto
hos privat-
banker.*

åliggande utbetalningar, insätta desamma hos de i konsortiet deltagande bankerna å separatkonto med skyldighet för bankerna att därå gälda viss ränta. Riksgäldskontorets fordran å detta konto uppgick den 31 december 1920 till cirka 121.5 miljoner kr., vilket belopp — såsom förut i redogörelsen för kristidskommissionernas finansiering meddelats — i det närmaste svarade mot riksgäldskontorets skuld å 550-miljonerskrediten vid samma tidpunkt.

Riksgäldskontorets utlåning.

*Utlåning till
vissa privata
banker.*

Såsom förut i denna berättelse meddelats, har riksgäldskontoret i december 1920 av statskontorets kassabehållningar till förvaltning fått emottaga sammanlagt 295 miljoner kr. Härav hava fullmäktige, efter samråd med bankofullmäktige, till ett antal av landets större privata banker likaledes under december månad nästlidet år utlånat 270 miljoner kr. Ränta å dessa medel skall gottgöras riksgäldskontoret efter samma räntesats, som riksbanken tillämpar vid diskontering av växlar. Det åligger bankerna att till riksgäldskontoret successivt återbetala ifrågavarande medel en dag efter därom gjord tillsägelse.

Av nämnda lånebelopp hava bankerna den 5 innevarande januari återbetalat 50 miljoner kr. och den 12 i samma månad ytterligare 50 miljoner kr. Riksgäldskontorets tillgodohavande hos bankerna på grund av ifrågavarande transaktion utgör alltså för närvarande 170 miljoner kr. jämte upplupen ränta.

*Utlåning till
Allmänna
industriaktie-
bolaget H. T.
Cedergren.*

I det mellan telegrafstyrelsen och aktiebolaget Stockholmstelefon den 7 maj 1918 upprättade kontraktet angående inköp för statens räkning av det enskilda telefonnätet i Stockholm med omnejd stadgas bland annat, att köpeskillingen skall erläggas genom av svenska staten utställda reverser, av vilka en, lydande å 10 miljoner kr., förfaller till betalning den 1 juli 1922. I kontraktet förpliktade sig bolaget även att icke belåna ifrågavarande reverser.

Sedan bolagets firmanamn ändrats till Allmänna industriaktiebolaget H. T. Cedergren, har 1920 års riksdag, med bifall till Kungl. Maj:ts i proposition nr 231 därom framställda förslag, medgivit, att sistnämnda bolag finge intill ett belopp av högst 3,450,000 kr. belåna omfördälda den 1 juli 1922 förfallande revers.

Till följd av detta riksdagens beslut har riksgäldskontoret den 4 juli 1920 till Allmänna industriaktiebolaget H. T. Cedergren utlämnat ett lån å 3,450,000 kr. mot hypotek av ovannämnda revers å 10 miljoner kr. Lånet förfaller till betalning den 1 juli 1922, dock med rätt för bolaget att dessförinnan återbetala detsamma efter 14 dagar i förväg verkställd uppsägning. Ränta å lånet skall erläggas efter en räntesats, som med $\frac{1}{2}$ procent understiger riksbankens för varje period under lånets löpetid noterade växeldiskonto, dock lägst med 6 procent för år.

Statsskuldboken.

I den redogörelse beträffande den svenska statsskuldboken, som finnes intagen i fullmäktiges berättelse till 1920 års lagtima riksdag, meddelade fullmäktige, bland annat, att antalet verkställda inskrivningar vid 1919 års utgång uppgick till 6,912 stycken, omfattande ett innestående kapital av kr. 241,629,842: 63.

Efter nämnda tid hava intill 1920 års utgång 1,069 nya inskrivningar tillkommit. Hela antalet kvarstående inskrivningar utgjorde vid sistnämnda tid 7,980. Sammanlagda beloppet av de fordringar, som då voro inskrivna i statsskuldboken, uppgick till kr. 321,751,838: 36. Fördelningen av sistnämnda summa på de olika statslånen ävensom inskrivna belopp i procent av hela statslånen framgår av följande uppgifter:

1880	års	3 $\frac{1}{2}$ %	statslån	kr.	10,064,175: —	22.15 %
1886	»	3 $\frac{1}{2}$ »	»	»	15,747,555: 56	30.05 »
1887	»	3.6 »	»	»	29,646,960: —	35.43 »
1888	»	3 »	»	»	4,407,111: 10	18.22 »
1890	»	3 $\frac{1}{2}$ »	»	»	3,415,111: 10	15.33 »
1894	»	3 »	»	»	4,442,940: —	26.32 »
1899	»	3 $\frac{1}{2}$ »	»	»	8,990,280: —	30.43 »
1900	»	3 $\frac{1}{2}$ »	»	»	3,973,408: —	10.94 »
1904—7	»	3 $\frac{1}{2}$ »	»	»	30,054,600: —	23.88 »
1908	»	3 $\frac{1}{2}$ »	»	»	10,239,697: 60	18.80 »
1911	»	3 $\frac{1}{2}$ »	»	»	12,589,920: —	17.49 »
1913	»	4 $\frac{1}{2}$ »	»	»	22,794,480: —	31.66 »
1914	»	5 »	»	»	57,821,900: —	35.45 »

1916 I	års 5	% statslån	kr.	20,348,600: —	33.91 %
1916 II	» 5	» »	»	20,234,500: —	34.63 »
1917	» 5	» »	»	26,401,000: —	38.49 »
1918	» 5	» »	»	39,194,600: —	42.27 »
Malmö—Kontinentens järnvägsaktiebo-					
lags av staten övertagna lån av					
år 1898				» 1,200,000: —	100 %
Mora—Vänerns av staten övertagna lån					
av år 1903				» 185,000: —	6.55 %
Summa				kr. 321,751,838: 36	—

Av riksgäldskontorets hela obligationsskuld (1918 års premielån ej inberäknat) voro vid 1920 års utgång 29.66 procent inskrivna i statsskuldboken.

I ovanstående uppgifter äro icke medräknade 13 inskrivningar å tillhoppa 66,488 kr. 72 öre, där deposition skett av endast själva obligationerna (mantlarna), men ägarna behållit kupongarken.

Det inskrivna kapitalbeloppets fördelning på olika grupper fordringsägare framgår av nedanstående sammanställning:

1. Enskilda personer	kr.	46,664,865: —
härav för omyndiga eller omyndigförklara-		
de kr. 1,436,005: —		
2. Statsinstitutioner	»	87,245,983: 76
3. Kommuner (lands- och stadskommuner, lands-		
ting och hushållningssällskap)	»	4,235,513: —
4. Bankaktiebolag och enskilda banker	»	20,782,460: —
5. Sparbanker	»	43,979,291: 20
6. Försäkringsanstalter	»	77,757,712: —
7. Pensionsinrättningar	»	11,235,400: —
8. Aktiebolag (med undantag av under 4, 6 och		
7 upptagna)	»	12,769,392: —
9. Donationer, stiftelser och fonder (med undan-		
tag av under 2 och 3 upptagna) samt före-		
ningar	»	14,581,267: 20
10. Fideikommiss	»	603,674: —
11. Övriga fordringsägare	»	1,896,280: 20

Summa kr. 321,751,838: 36

I sammanhang med utgivandet av 1918 års premielån medgävo fullmäktige, att de för lånet utfärdade obligationerna finge, mot en avgift av 50 öre stycket, till förvaring emottagas i riksgäldskontoret och inskrivas i statsskuldboken. Vid 1920 års slut hade på grund härav 204,398 stycken premieobligationer överlämnats till statsskuldboksavdelningen för förvaring.

Skara—Timmersdala järnvägsaktiebolags konkurs.

Skara—Timmersdala järnvägsaktiebolag har den 5 januari 1920 på egen begäran blivit försatt i konkurs. Bolagets skuld för det statslånet å 352,500 kr. som under åren 1908 och 1911 utlämnats från riksgäldskontoret, uppgick vid konkursens början till följande belopp:

kapital.....	kr. 352,500: —
anståndsrenta.....	» 31,607: 50
vanlig ränta	» 130,198: 99
ränta å förfallna annuiteter (s. k. överränta)...	» 25,752: 93

Summa kr. 540,059: 42.

Till säkerhet för sin fordran innehade riksgäldskontoret en i Skara—Timmersdala järnväg fastställd och med första förmånsrätt gällande inteckning för statslånets kapitalbelopp 352,500 kr. med 4 $\frac{1}{2}$ procent årlig ränta.

Sedan tiden för fordringars bevakning i konkursen tilländagått å inställelsedagen den 8 mars 1920, beslöto borgenärerna att hos överexekutor i Skara begära försäljning av Skara—Timmersdala järnväg i den ordning, som om utmätt fast egendom är stadgad. Med anledning härav för rättades den 2 november 1920 å rådhuset i Skara dylik auktion, varvid järnvägen med vad till densamma hör för statsverkets räkning inropades av riksgäldskontoret för 408,000 kr. Nämnda belopp har vid det sammanträde för köpeskillingens fördelning, som ägt rum den 14 nästlidna december, av riksgäldskontoret erlagts på så sätt, att 396,678 kr. 10 öre kvittats mot samma belopp av riksgäldskontorets fordran hos bolaget samt återstående 11,321 kr. 90 öre inbetalts kontant. Sistnämnda belopp utgör beräknad förlust å järnvägens drift under konkurs tiden samt konkurs- och auktionskostnader, vilka det enligt lag ålegat riksgäldskontoret att såsom järnvägens köpare ersätta.

Konkursen har numera avslutats. Någon utdelning till oprioriterade fordringsägare har ej förekommit.

Jämlikt Kungl. Maj:ts beslut av den 12 november 1920 har järnvägsstyrelsen övertagit förvaltningen av Skara—Timmersdala järnväg.

Angående Helgeandsholmens slutliga ordnande.

I sin till 1920 års riksdag avgivna berättelse meddelade fullmäktige, att, sedan riksdagen uppdragit åt fullmäktige i riksgäldskontoret att i överensstämmelse med av bankoutskottet angivna grunder låta utreda frågan om Helgeandsholmens slutliga ordnande, för detta ändamål tillsatts en nämnd om nio personer med uppdrag att verkställa erforderlig utredning i ärendet och att anordna en allmän pristävlan bland svenska arkitekter.

Denna nämnd, som började sitt arbete i oktober 1919, utlyste efter verkställd utredning tävlingen under juni 1920. Vid tävlingstidens utgång den 15 december nästlidet år hade 29 tävlingsförslag inkommit. Prisbedömningen är numera verkställd; och har i pris utdelats det för ändamålet tillgängliga beloppet 15,000 kr., varjämte förslag inköpts för inalles 3,000 kr.

Fullmäktige komma att sedermera till bankoutskottet ingiva en framställning i denna fråga.

Riksdagsrestaurangen.

Genom ett mellan riksgäldskontoret och Stockholms allmänna restaurantaktiebolag den 1 aug. 1919 upprättat kontrakt har nämnda bolag åtagit sig att på vissa villkor ombesörja restaurationsrörelsen i riksdagshuset. I detta kontrakt stadgas bl. a., att den förlust, som kan uppkomma å rörelsen, skall av riksgäldskontoret ersättas. Kontraktet, som finnes avtryckt i tredje särskilda utskottets memorial nr 4 vid 1919 års urtima riksdag, gäller tillsvidare, och har bolaget på grund därav även under nu pågående riksdag övertagit restaurationsrörelsen.

Enligt en av restaurantbolaget avlämnad redovisning över ifrågasvarande rörelse under tiden januari—juni 1920 hava omkostnaderna för rörelsen uppgått till 78,974 kr. 39 öre samt bruttovinsten å försäljningen

inklusive viss hyresersättning till 62,704 kr. 43 öre. Å rörelsen har sålunda uppkommit en förlust av 16,269 kr. 96 öre, som riksgäldskontoret har att i enlighet med kontraktets bestämmelser gottgöra bolaget.

Bland omkostnaderna finnes i ovannämnda redovisning upptaget ett belopp av 8,232 kr. 50 öre för ved och kol. Fullmäktige hava ansett det vara lämpligare att de för restaurangen erforderliga kvantiteter ved och kol uttagas från riksgäldskontorets eget bränsleförråd, varom bolaget underrättats.

Porträtt av kamrarnas talmän.

Enligt en inom riksdagen uttalad önskan hava fullmäktige beslutat att, till fullständiggande av den porträttsamling, som finnes i det gemensamma samtalsrummet (stora galleriet) inom riksdagshuset, låta ombesörja målandet av porträtt av kamrarnas talmän.

I enlighet härmed hava fullmäktige låtit f. d. professor E. Stenberg utföra ett porträtt av första kammarens talman, greve H. Hamilton, vilket kommer att införlivas med ovanberörda samling.

Minnesgärder till avlidna riksdagsmäns begravning.

Efter en vid sammanträde med den s. k. förstärkta talmanskongressen uttalad önskan har riksgäldskontoret numera övertagit bestyret med översändande av kransar till avlidna riksdagsmäns och f. d. riksdagsmäns begravning, därvid följts den inom första kammaren i sådant avseende tillämpade praxis.

Registret till kyrkomötets protokoll för åren 1868—1918.

1917 års riksdag har uppdragit åt fullmäktige att låta utarbета och å tid, som fullmäktige funne lämplig, i en upplaga av 800 exemplar till trycket befordra ett register över kyrkomötets protokoll jämte bihanget därtill för åren 1868—1915. Registret har senare genom särskilt beslut av fullmäktige utvidgats att omfatta jämväl 1918 års kyrkomöte.

Bihang till allm. kyrkomötets protokoll 1921. 8 saml. 2 häft. (Nr 2.) 6

Ifrågavarande registerverk, vilket utarbetats av fil. dr. K. Hagman, har numera färdigtryckts i den av riksdagen bestämda upplagan. Kostnaderna för verket hava — oberäknat utgifterna för tryckpapper — uppgått till ett belopp av 23,262 kr. 94 öre, fördelat på nedanstående sätt:

författararvode	kr. 7,100: —
tryckningskostnader	» 11,439: 40
bindningskostnader	» 2,825: —
diverse utgifter	» 1,898: 54
<hr/>	
Summa kr. 23,262: 94	

Stockholm den 13 januari 1921.

EMIL KINANDER.

G. LAGERBJELKE.

G. KOB. B.

KARL HILDEBRAND.

S. H. KVARNZELIUS.

VIKTOR LARSSON.

J. P. JESPERSON.

John Häggglund.